

УДК 636.084.74

ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ПІДДОСЛІДНИХ ПОРОСЯТ ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРМОМ ТА ВОДОЮ

Сікун М.В., молодший науковий співробітник

Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

***Анотація.** Висвітлено особливості поведінки піддослідних поросят за різних технологічних прийомів забезпечення кормом та водою, які дозволять прослідити тривалість споживання корму та води, тривалість відпочинку та нічного сну в різних групах тварин.*

***Ключові слова:** технологічні прийоми, групи тварин, піддослідні поросята, тривалість споживання корму, поведінка свиней.*

Постановка досліджень. Ситуація останніх років переконливо свідчить про те, що проблему забезпечення населення м'ясом практично неможливо вирішити без інтенсивного розвитку свинарства у всіх господарствах незалежно від їх розмірів і форми власності. [1,2,3]

Вивчення особливостей поведінки поросят різних вікових груп у новому для них технологічному оточенні в цілодобовій динаміці є важливим дослідницьким інструментом для визначення відповідності розроблених технологічних рішень по забезпеченню тварин головними засобами існування і створенню комплексу умов для максимального розкриття їх продуктивного потенціалу на кожному етапі технологічного циклу вирощування. Отримані при цьому дані дозволять на науковій основі ефективно організувати режим годівлі, напування, відпочинку та обслуговування тварин, а також водночас правильно вирішувати питання комплексної механізації та автоматизації усіх виробничих процесів, що має важливе значення на сучасному етапі розвитку свинарства в Україні для економії робочої сили і зниження показників собівартості продукції. [4,5]

Постановка завдання. З метою перевірки впливу, за різних технологічних прийомів забезпечення кормом та водою, на особливості поведінки піддослідних поросят у господарстві ДВК № 109 Дергачівського району Харківської області була проведена виробнича перевірка.

Виклад основного матеріалу.

Результати хронометражних спостережень за піддослідними тваринами в ході облікового періоду науково-виробничої перевірки наведені в таблиці 1.

Аналіз отриманих даних свідчить про те, що поводження тварин на

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини

початку та наприкінці вирощування істотно змінювалось, особливо — за різних технологічних прийомів забезпечення їх кормом і питною водою.

При вивченні особливостей поведінки піддослідних поросят за весь період науково-виробничої перевірки (табл.1) було встановлено, що тварини дослідної групи користувалися годівницею на 36,7 % менше ($P<0,05$) за тварин контрольної групи №1 та на 16,3 % рідше за контрольну групу №2 ($P<0,05$). Кількість актів користування напувалкою у тварин дослідної групи була меншою на 36,3 % в порівнянні з контрольною групою №1 та на 11,0 % більшою в порівнянні з поросятами контрольної групи №2 ($P<0,05$).

Порівнюючи інтенсивність руху (табл.1) піддослідних тварин від годівниці до напувалок та навпаки, можна заключити, що тварини дослідної групи рухалися за цими напрямками рідше ($P<0,05$) за тварин контрольної групи №1 (на 31,8 %) та частіше на 13,3 % за тварин контрольної групи №2 ($P<0,01$). Цей факт, на нашу думку, як і на початку науково-виробничої перевірки свідчить про те, що годівля сухим кормом була основною причиною частішого рухання тварин контрольної групи №1 від годівниці до напувалок та навпаки в порівнянні з іншими піддослідними групами, де годівля тварин відбувалася вологим кормом.

Порівнюючи рух тварин по станку (табл.1), можна відмітити, що поросята дослідної групи рухалися на 40,0 % ($P<0,05$) і на 31,8 % ($P<0,001$) менше за ровесників відповідно контрольних груп №1 та №2.

За весь період проведення науково-виробничої перевірки було встановлено (табл.1), що загальна тривалість споживання корму тваринами дослідної групи (103,14 хв. на добу) була на 10,8 % меншою за аналогічний показник у тварин контрольної групи №1 ($P<0,001$) та практично однакова з загальною тривалістю споживання корму тваринами контрольної групи №2, яка склала 103,40 хв. на добу.

Тривалість 1-го акту споживання корму (табл.1) тваринами дослідної групи була на 29,0 % більшою за аналогічний час у тварин контрольної групи №1 ($P<0,05$) та на 16,1 % більшою за час у контрольній групі №2 ($P<0,001$). На наш погляд, це було результатом того, що поросята контрольних груп №1 та №2 під час прийому корму змушені були періодично відходити від годівниць до напувалок заважаючи один одному.

Загальна тривалість споживання води поросятами дослідної групи (годували вологим кормом) була на 55,2 % менше за своїх ровесників контрольної групи №1 (годували сухим кормом) та на 24,9 % більше за час прийому води поросятами контрольної групи №2 (годували вологим кормом) ($P<0,05$).

Загальна тривалість відпочинку тварин (табл.1) дослідної групи в порівнянні з контрольною групою №1, була більшою ($P<0,05$) на 7,25 % та вищою на 2,30 % за час відпочинку поросят контрольної групи №2

($P < 0,01$). Це напевне, зумовлено тим, що поросята контрольних груп №1 та №2 рухалися по станку більше за тварин дослідної групи.

Агресивні сутички (табл. 1) між тваринами дослідної групи виникали на 19,1 % рідше, ніж між тваринами в контрольній групі №1 та на 12,5 % рідше ніж в контрольній групі №2, що також можна пов'язати з ручним способом годівлі в контрольних групах №1 та №2, що створює недостатньо комфортні умови утримання в груповому станку.

Таблиця 1

Особливості середньодобової поведінки піддослідних поросят за весь період науково-виробничої перевірки

Показник	Група тварин					
	Контрольна №1 n=30		Контрольна №2 n=30		Дослідна n=30	
	М	±m	М	±m	М	±m
Кількість підходів поросят до годівниці, разів/добу	23,65	0,34	17,89	0,37	14,97	0,65
Кількість підходів поросят до напувалки, разів/добу	14,34	1,08	8,12	1,01	9,13	0,98
Рух тварин, разів за добу:						
-від годівниці до напувалки	28,77	0,76	17,56	0,67	20,23	0,76
-від напувалки до годівниці	20,34	1,01	11,45	0,76	13,23	1,15
-рух по станку	37,23	1,12	32,77	1,04	22,32	1,78
Загальна тривалість споживання корму, хв./добу	115,64	0,87	103,40	0,98	103,14	0,89
Трив. 1 акту спожив. корму, хв.	4,89	0,56	5,78	0,67	6,89	0,34
Загальна тривалість споживання води, хв./добу	3,87	0,12	1,30	0,21	1,73	0,19
Трив. 1 акту спожив. води, хв.	0,27	0,07	0,16	0,06	0,19	0,07
Трив. 1 акту відпочинку, хв	49,67	3,12	55,78	3,02	64,23	2,67
Кіль-сть актів відпоч., разів/добу	15,20	0,67	14,27	0,23	12,66	0,56
Загальна тривалість відпочинку, хв./добу	755,27	5,89	796,05	5,43	814,32	6,04
Кіль-сть актів дефек., разів/добу	10,5	0,78	9,87	0,76	9,05	0,45
Агресивні сутички, разів/добу	13,34	0,23	12,32	0,47	10,78	0,87
Дружні контакти, разів/добу	7,23	1,23	8,27	1,12	9,89	1,32
Тривалість нічного сну, хв./добу	565,22	6,34	539,25	7,34	520,81	5,63

Висновок

Таким чином, після двох місяців облікового періоду науково-виробничої перевірки можна зробити більш обґрунтований висновок, що при традиційному ручному способі годівлі (контрольні групи № 1 та № 2), особливо сухим кормом (контрольна група № 1), тварини частіше рухалися по станку (від годівниці до напувалки і навпаки) в продовж доби, що збільшувало час споживання корму та води, але зменшувало загальну тривалість відпочинку, це негативно впливало на формування рангових стосунків та поведінку тварин у даних групах, а також і на їх продуктивність в порівнянні з дослідною групою тварин, яка обслуговувалася розробленою нами лінією для приготування та роздавання вологого корму.

Література

1. Сікун М.В. Дослідження процесу видачі корму кормороздавальною установкою для фермерських господарств // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Випуск №59. Том 1. - Х.: 2007. - С. 350 – 354.
2. Сікун М.В. Дозуючо-змішуючі пристрої для приготування вологих мішанок на свинофермах по виробництву поросят віком до 3-х місяців // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Випуск №93. Том 1. - Х.: 2010. - С. 456 – 458.
3. Піскун В.І., Сікун М.В. Виробнича оцінка технології для приготування та роздачі вологих кормів на свинофермах // Аграрний вісник Причорномор'я, Вип. № 58. - Одеса: 2011. - С. 61-64.
4. Гегамен Н.А. Развитие отрасли свиноводства на промышленной основе // Свиноводство. - 2003. - №2. - С. 9 - 11.
5. Мид Р. Современное состояние и дальнейшее развитие исследований в области кормления свиней / Р. Мид // Сельское хозяйство за рубежом (сер. Животноводство). - 1970. - С. 2-4.

ОСОБЕННОСТИ ПОВЕДЕНИЯ ПОДОПЫТНЫХ ПОРОСЯТ ПРИ РАЗЛИЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПРИЕМАХ ОБЕСПЕЧЕНИЯ КОРМОМ И ВОДОЙ

Сікун Н.В.

Аннотация. Освещено особенности поведения подопытных поросят при разных технологических приемах обеспечения кормами и водой с помощью которых можно проследить продолжительность потребления корма и воды, длительность отдыха и ночного сна в разных группах свиней.

Ключевые слова. Технологические приёмы, группы животных, подопытные поросята, продолжительность потребления корма, поведение свиней.

PECULIARITIES OF BEHAVIOR OF EXPERIMENTAL PIGS
UNDER DIFFERENT TECHNOLOGICAL METHODS
OF FOOD AND WATER SUPPLY

Sikun N.V.

Summary. The proposed experimental behavior of piglets at different processing methods of food and water that will trace the length of feed and water intake, duration of rest and sleep at night in different groups of animals.

Key words: technologic methods, animal groups, experimental growing-fattening pigs, forage duration for eat, appetitive behavior pigs.
